

zultatul acesteia. Al. I. Ștefănescu uită să asigure consecvență psihologică și faptică acțiunii și ajunge astfel la un rezultat invers față de cel urmărit — la schemă.

Și modalitatea de realizare a dialogului este puțin adecvată problematicei. Chiar convențional fiind, oamenii de știință nu pot vorbi în limbajul argotic ieftin folosit de multe ori de dramaturg. Mai ales glumele presărate pe parcursul piesei distonează cu momentele în care personajele schimbă considerații ce se vor dialectice; sînt replici care stîrnesc în sală reacții ilare, de multe ori gratuite.

Montarea lui Dinu Negreanu a încercat să acopere golurile textului, accentuînd la maximum tot ce este spectaculos în ambianța marilor laboratoare de cercetări atomice: monumentalis-

mul instalățiilor, primejdia pe care o presupun unele lucrări, emoția așteptării rezultatelor. Firește că astfel nu au putut fi suplinite slăbiciunile de esență ale construcției dramatice și ale psihologiei personajelor; dimpotrivă, a crescut și mai mult distanța dintre spectator și ceea ce autorul ar fi dorit să devină problematica gravă a piesei.

Dintre actori remarcăm pe Dorin Dron, simplu, deschis și atrăgător, amintind eroul, atît de drag publicului, din filmul *Erupția*; atrage atenția și Rodica Tapalagă, prin obișnuitul ei farmec scenic. V. Ronea, George Carabin, Gina Petrini și Gh. Ghiulescu s-au străduit să-și justifice pe cît posibil personajele prin naturalitatea și verva interpretării.

A. M. N.

TEATRUL REGIONAL BUCUREȘTI

„MIELUL TURBAT” de Aurel Baranga

Data premierei: 19 mai 1962. Regia: Dinu Cernescu. Decoruri: Camillo Osorovitz. Costume: Ion Prahase. Distribuția: Silviu Stănculescu (Spiridon Biserică); Ion Marinescu și George Costin (Mitică Ionescu); Niki Kădulescu (Cristescu); Ion Mîinea (Cavafu); Eugen Petrescu (Toma); Mihai Pălădescu și Traian Păruș (Bontaș); Lucreția Racoviță (Maria); Andreea Năstăsescu și Eugenia Ardeleanu (Margareta); Aurel Tunsoiu (Tache Imireanu); Niță Dumitru Anica (Gămălie); Gheorghe Mihalache (Haralamb); Elena Maican (Elena Cociașu); Dorel Livianu (Doctorul).

Noul spectacol al Teatrului Regional București demonstrează cu strălucire scenică, după aproape un deceniu de la premieră, actualitatea comediei satirice *Mielul turbat* și-i îndreptățește prezența în fondul de bază al dramaturgiei noastre.

Primit cu entuziasm de către public și apreciat cu promptitudine de critica

dramatică, spectacolul *Mielul turbat*, în inedita viziune scenică a lui Dinu Cernescu, oferă multiple satisfacții estetice, care se cer consemnate: valabilitatea artistică a acestei satire, care își păstrează nealterată prospețimea expresiei și utilitatea, dincolo de imperatiivele momentului social respectiv; capacitatea de generalizare a specta-

De la stînga la dreapta : Niki Rădulescu (Cristescu), Mihai Pălădescu (Bontaș), Eugen Petrescu (Toma) și Ion Miinea (Cavafu)

colului, care transformă șarja împotriva birocraților din cabinetul tehnic într-o amplă luptă dintre vechi și nou, dintre două moduri de viață.

Demonstrația virtuților dramaturgice ale comediei lui Aurel Baranga s-a realizat acum printr-o adevărată trecere în revistă a forțelor și resurselor scenice ale genului. Tînărul regizor Dinu Cernescu și-a încheiat munca rodnică din această stagiune cu o lucrare debordînd de fantezie și inteligență, care urmărește consecvent și în adîncime liniile textului și subtextului comediei : luminarea simbolului „turbării mielului”, schimbarea raportului de forțe în societatea noastră, ridicarea umiliților, batjocoriților de ieri, profilarea lor uriașă pe scena societății și aruncarea la coșul istoriei a jalnicelor fanteze ale trecutului. Regizorul a centrat acțiunea dramatică în jurul celor doi oameni de azi, „nea Mitică de la ajustaj” și Spiridon Biserică, singurii eroi cu autentice date umane din piesă, stabilind o demarcație netă, violentă,

între ei și ceilalți — birocrații, care sînt făcuți să apară pe scenă în linii tari, impetuos acuzatoare, caricaturizate grotesc. Pentru concretizarea acestei demarcații, regizorul și pictorul scenograf Camillo Osorovitz au utilizat cu îndrăzneală tinerească (chiar dacă nu cu o riguroasă selectare a gagurilor) cadrul plastic, recuzita convențională, mijloace grafice, mișcări de balet mecanic în jocul actorilor, muzică parodiată, acrobație etc. etc. Totul pentru a da un relief cît mai izbitor, un haz de bilci, dar tăios, lumii în-criminate. O idee valoroasă (deși subsidiară) în polemica violentă angajată cu racilele trecutului este atacul corosiv la adresa atitudinii strident demagogice a ședințomanilor, a fățărniciei în relațiile de muncă ; în această direcție expresiile-șablon și declarațiile demagogice se însoțesc de metafore plastice — printre altele, travestirea birocraților în muncitori. Se simte în acest spectacol pasiunea declarată a regizorului pentru teatrul lui Maia-

kovski (cînda ne-a citit proiectul unui caiet de regie pentru *Misterul Buff*) și regăsim în intenții ca și în unele realizări stimulul lecturii „cîntărețului în gura mare”.

— „Am vrut — ne-a mărturisit Dinu Cernescu — să aduc în spectacol un punct de vedere personal, pe care-l cred în acord cu schimbările calitative esențiale petrecute în țara noastră în răstimpul celor zece ani de la premiera *Mielului turbat*. Socialismul a învins definitiv la noi și am dorit ca acest fapt să răzbată și din comportarea lui Biserică și a lui Năa Mitică. Mă bucur să aflui și din cronicile dramatice că atât Ion Marinescu cît și Silviu Stănculescu au izbutit în această strădanie. Deși la începutul lucrului nostru s-au mirat unii că Silviu Stănculescu — actor nu de comedie — a fost distribuit într-un rol creat cu strălucire de Grigore Vasiliu-Birlic...”

Desigur, regizorul n-a greșit optînd pentru acest protagonist. Dacă Ion Marinescu a adus ponderea caldă și gravă a comunistului, cu un substrat caracteristic de tulburătoare omenie și haz ascuns subtil, Silviu Stănculescu a realizat la rîndu-i o comunicare scenică organică cu partenerul lui. Tînărul actor poartă în adevăr în scenă o poezie plină de fermitate, o afirmare crescîndă a superiorității sale indiscutabile, de om al zilelor noastre, o preocupare pasionată pentru știință, pentru *noii*, o combativitate cu finețe nuanțată pe datele comediei. Ceea ce — aflîndu-se la unul dintre primele sale roluri de comedie — îl absolvă de unele stîngăcii în relațiile nemijlocite cu grupul tipurilor grotești.

„Aș mai sublinia — ne-a spus Dinu Cernescu — aderența deplină a actorilor la modalitatea în general gro-

tescă, pentru ei și oarecum rebarbativă, pe care am intenționat-o pentru acest spectacol. Ei s-au arătat preocupați de sincronizarea mecanismului scenic. Și, întocmai ca la spectacolul anterior Alecsandri, ne-am convins reciproc de importanța creării unui stil propriu, de însemnătatea unui abecedar artistic comun pe care să-l folosim cu toții, fără eforturi, în vederea unui țel comun. Pe această linie, o seamă dintre actorii noștri arată de altfel că știu să danseze, să cînte, că aspiră spre ceea ce oamenii de specialitate numesc «actorul total», mai simplu spus, că sînt gata să slujească specificului popular al teatrului nostru”.

Stilul unitar al spectacolului, interpretarea omogenă a echipei nu s-au obținut totuși prin sacrificarea valorilor personale ale interpreților. Nu mai revenim asupra interpreților „eroilor pozitivi”. Pe lîngă ei, — și pe alte coordonate — Mihai Pălădescu s-a dovedit un deosebit actor de comedie, cu un registru profund original. El și-a rezolvat personajul pe o gamă aparent tragi-comică, prezentînd „sufărînța” lui Bontaș pentru neînțelegerea cu care este întîmpinată invenția sa stupidă, dilatînd această suferință pînă la proporții catastrofice, în contrast cu realele preocupări ce reveneau personajului. S-au mai remarcat în distribuție: Niki Rădulescu, Aurel Tunsoiu, Andreia Năstăsescu și Ion Mîinea; fiecare a contribuit cu cîte un detaliu artistic la obținerea imaginii de ansamblu, la animarea acelei faune care aduce „mielul” la turbare.

Iar cea mai de seamă satisfacție pe care ne-o prilejuiește spectacolul este puternicul lui impuls agitatoric.

M. I.

„MATEIAS GÎSCARUL” de Móricz Zsigmond

Data premierei : 14 iunie 1962. Regia : Vlad Mugar. Decoruri, costume : Camillo Osorovitz. Distribuția : Silviu Stănculescu și Mihai Pruteanu (Mateias) ; Victoria Dinu (Evi) ; Ana Dornescu și Dodo Alexandrescu (Mama) ; Dominic Stanca (Boierul) ; Aura Andrițoiu (Piroska) ; Ion Marinescu și Mihai Marsellos (Kobák) ; Constantin Florescu (Vătaful) ; Dorina Lazăr și Lili Urseanu (Fräulein) ; Anda Caropol și Ștefania Georgescu (Genoveva) ; Romulus Bărbulescu (Toboșarul) ; Costin Popescu (Primarul) ; Margareta Dumitrescu (O bătrînă) ; Stella Moga (O negustoreasă) ; Traian Păruș (Un flăcău) ; Dumitru Fedoreac (Alt flăcău).

În cadrul preocupării consecvent urmărite de a imprima repertoriului un caracter popular, larg accesibil, Teatrul Regional București a înscris de curînd pe afiș o nouă piesă ce-și are sursă chiar în folclor : *Mateias Giscarul*, a

clasicului maghiar Móricz Zsigmond, în adaptarea lui Al. Andrițoiu și Ion Marosi. Aceștia au amplificat piesa, realizînd din actul original inițial trei acte, adică un spectacol de sine stătător. Firește, a fost necesar să se intro-